

लातूर समाचार

(सांज दैनिक)

प्रकाशन: धाराशिव (उस्मानाबाद आवृत्ती)

पोष्ट परवाना L2/RNP/OMD- 52/24-26

dainiklatursamachar@gmail.com

संस्थापक : स्व. शंकर माधव जडे (स्वातंत्र्य सैनिक)

फ़ाईम न्युज

धाराशिव येथे बसमधे

चढताना सोन्याचे दागिणे व

रोख रकमेची चोरी

धाराशिव (प्रतिनिधी) – आनंदनगर पोलीस ठाणे अंतर्गत फिर्यादी शामल लक्ष्मण खैरे, वय ४० वर्षे, रा. हिंगळजवाडी ता. जि. धाराशिव या दि.२७.१०.२०२५ रोजी बसस्थानक धाराशिव येथे धाराशिव ते बार्शी बस मध्ये चढत असताना अज्ञात व्यक्तीने गर्दीचा फायदा घेवून शामल खैरे यांचे पर्स मधील बटव्यातील २५ ग्रॅम वजनाचे सोन्याचे दागिने व रोख रक्कम ९,००० असा एकुण ८४,००० किंमतीचा माल चोरून नेला. अशा मजकुराच्या फिर्यादी नामे-शामल खैरे यांनी दि.०३.११.२०२५रोजी दिलेल्या प्रथम खबरेवरून आनंदनगर पो ठाणे येथे भा.न्या.सं.कलम ३०३(२) अन्वये गुन्हा नोंदवला आहे.

शस्त्र कायद्यांतर्गतगुन्हा नोंद

वाशी(प्रतिनिधी) – पोलीस ठाणे अंतर्गत दशरथ रा. सरमकुंडी ता. वाशी जि. धाराशिव यांनी दि.०३.११.२०२५ रोजी सरमकुंडी येथे आपल्या राहत्या घरात लोकांच्या जीवितास धोका निर्माण होईल असे एक पिठळी मुठ असलेली तलावर अंदाजे १,५०० किंमतीचे विनापरवाना बेकायदेशीर रित्या स्वतःचे जवळ बाळगलेला वाशी पोलीसांना मिळून आला. यावर पथकाने नमुद तलवार जप्त करून फिर्यादी नामे-नितीन भागवत जाधवर पोलीस अंमलदार नेमणुक स्थानिक गुन्हे शाखा यांनी दिलेल्या प्रथम खबरेवरून शस्त्र कायदा कलम- ४/२५ अन्वये वाशी पो. ठाणे येथे गुन्हा नोंदवला आहे.

अवैध मद्य विरोधी कारवाई.

नळदुर्ग (प्रतिनिधी) – पोलीस ठाणे अंतर्गत रा.बोळेगाव ता.तुळजापूर जि. धाराशिव हे दि.०३.११.२०२५ रोजी बोळेगाव येथे आपल्या राहत्या घराजवळ अंदाजे १,२०० किंमतीची १४ देशी विदेशी दारूच्या सिलबंद बाटल्या अवैध विक्रीच्या उद्देशाने जवळ बाळगलेल्या जप्त करण्यात आल्या. यावरून पोलीसांनी अवैध मद्य जप्त करून नमूद व्यक्तीविरुध्द महाराष्ट्र मद्य मनाई कायदा कलम-६५(ई) अन्वये नळदुर्ग पो ठाणे येथे गुन्हा नोंदविला आहे.

तसेच धाराशिव ग्रामीण पोलीस ठाणे अंतर्गत अलंकार, मकबुल रा.तेर ता. जि. धाराशिव हे दि.०३.११.२०२५ रोजी वरुडा येथे जिल्हा परिषद शाळेच्या समोरील वरुडा ते तेर जाणारे रोडलगत एकुण ३१,६१० किमतीच्या अल्टो कारसह एकुण १,११,६१० किमतीची १३० देशी विदेशी दारूच्या सिलबंद बाटल्या अवैध विक्रीच्या उद्देशाने जवळ बाळगलेल्या जप्त करण्यात आल्या. यावरून पोलीसांनी अवैध मद्य जप्त करून नमूद व्यक्तीविरुध्द महाराष्ट्र मद्य मनाई कायदा कलम-६५(ई) अन्वये धाराशिव ग्रामीण पो ठाणे येथे गुन्हा नोंदविला आहे. पोलीसअ अधिक तपास करित आहेत.

पवनचक्की उभारणीतील मध्यस्थांचा सुळसुळाट बंद करा-पालकमंत्री प्रताप सरनाईक

पवनचक्की कंपन्या संदर्भातील समस्यांबाबत आढावा बैठक

धाराशिव (जिमाका) – धाराशिव जिल्ह्यामध्ये पवनचक्क्या उभारण्याचा उद्योग वेगाने विस्तारत आहे. पवनचक्की शेतकऱ्यांच्या जमिनी घेत असताना त्यांना योग्य मोबदला मिळाला पाहिजे,त्यासाठी दलालांचा सुळसुळाट बंद करा.असे आदेश परिवहन मंत्री तथा पालकमंत्री श्री.प्रताप सरनाईक यांनी उपस्थित होते.

आहे. आज या अनुषंगाने मंत्रालयातील आपल्या दलानात बोलावलेल्या ऑनलाईन बैठकीमध्ये श्री.सरनाईक बोलत होते.या बैठकीला जिल्हाधिकारी कार्यालयातील सभागृहातून जिल्हाधिकारी कीर्ती किरण पुजार,जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी डॉ.मैनाक घोष,जिल्हा पोलीस अधीक्षक रितू खोखर,अपर जिल्हाधिकारी ज्योती पाटील,निवासी उपजिल्हाधिकारी शोभा जाधव यांच्यासह संबंधित विभागाचे अधिकारी उपस्थित होते.

महणाले की,पवन चक्क्या उभारणीमध्ये ज्या शेतकऱ्यांची जमीन घेतली जाते,त्या शेतकऱ्यांना संबंधित कंपनीकडून योग्य मोबदला मिळाला पाहिजे.यासाठी प्रशासनाने मध्यस्थ म्हणून काम केले पाहिजे,शेतकरी आणि संबंधित कंपनी याच्यामध्ये तयार झालेले दलाल हे गुंडगिरी करून शेतकऱ्यांना धमकवतात,तसेच त्याला योग्य मोबदला मिळू देण्यापासून वंचित ठेवतात. अशा अनेक तक्रारी आपल्याकडे प्राप्त झालेल्या आहेत.पोलीस प्रशासनाने त्यांच्या विरोधात तक्रार येण्याची वाट न पाहता

सुमोटो (डॉ चॅी) गुन्हे दाखल करावेत.अशा गुंडांपासून जिल्ह्यात निर्भय वातावरण निर्माण करण्याची जबाबदारी पोलीसांची आहे.याबरोबरच संबंधित कंपनीला पवनचक्की उद्योग उभारण्यासाठी जिल्हा प्रशासनाने योग्य ते सहकार्य करणे देखील आवश्यक आहे. पवनचक्की उभारणी उद्योगातून धाराशिव जिल्ह्याचा सर्वांगीण विकास कसा होईल, यासाठी सर्वांनी प्रयत्न करणे गरजेचे आहे. त्यामध्ये शेतकऱ्यांचे हित जपले जावे, त्यांची फसवणूक होणार नाही,यासाठी जिल्हा प्रशासनाने दक्ष रहावे असे पालकमंत्री श्री.सरनाईक यांनी सांगितले.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर स्वाधार योजना पात्र विद्यार्थ्यांनी ३० नोव्हेंबरपूर्वी अर्ज करावे

धाराशिव (जिमाका) –सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागामार्फत शासकीय वसतिगृहात प्रवेशासाठी पात्र असलेल्या तसेच वसतिगृह प्रवेशासाठी रीतसर अर्ज केलेल्या,परंतु शासकीय वसतिगृहात प्रवेश न मिळालेल्या अनुसूचित जाती व नवबौद्ध प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना शिक्षण सुरू ठेवता यावे म्हणून भोजन भत्ता,निवास भत्ता तसेच इतर शैक्षणिक सुविधा मिळव्यात या उद्देशाने भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर स्वाधार योजना सुरू करण्यात आलेली आहे.

या योजनेअंतर्गत इयत्ता ११वी,१२वी तसेच व्यावसायिक आणि बिगर

व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना स्वाधार योजनेचा लाभ मिळतो.सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या २६ डिसेंबर २०२४ च्या शासन निर्णयानुसार ही योजना आता तालुकास्तरावर शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनाही लागू करण्यात आली आहे.

सन २०२५-२६ करिता <https://hmas.mahait.org> या पोर्टलवर ऑनलाईन अर्ज प्रक्रिया सुरू करण्यात आली असून, सद्यस्थितीत केवळ ५१अर्ज प्राप्त झाले आहेत.हे प्रमाण अत्यल्प असून,विद्यार्थ्यांमध्ये अर्ज करण्याबाबत उदासीनता दिसून येत आहे.

त्यामुळे ज्या विद्यार्थ्यांनी वसतिगृह प्रवेशासाठी ऑनलाईन पोर्टलद्वारे अर्ज सादर केले असूनही वसतिगृहात प्रवेश मिळालेला नाही,अशा सर्व विद्यार्थ्यांनी वरील संकेतस्थळावर अर्ज सादर करून त्याची हार्डकापी (ऑनलाईन अर्जाची प्रत व आवश्यक कागदपत्रे) समाज कल्याण कार्यालय,धाराशिव येथे सादर करावी.

सर्व पात्र विद्यार्थ्यांनी दिनांक ३० नोव्हेंबर २०२५ पूर्वी अर्ज सादर करून या योजनेचा लाभ घ्यावा,असे आवाहन श्री.सचिन कवले,सहाय्यक आयुक्त,समाज कल्याण,धाराशिव यांनी केले आहे.

हिंदू खाटिक समाजातील इच्छुकांसाठी विशेष घटक व बीजभांडवल योजनेअंतर्गत अर्ज मागविले

धाराशिव, (जिमाका) – हिंदू खाटिक आर्थिक विकास महामंडळ (महाराष्ट्र शासन) यांच्या माध्यमातून सन २०२५-२६ करिता विशेष घटक योजना व बीजभांडवल योजना राबविण्यात येत असून, इच्छुक लाभार्थ्यांकडून ऑनलाईन अर्ज मागविण्यात येत आहेत.

विशेष घटक योजना (सन २०२५-२६ – उद्दिष्ट ५ लाभार्थी)
या योजनेअंतर्गत प्रकल्प मर्यादा ५०,००० रुपयांपर्यंत आहे.प्रकल्प मर्यादेच्या ५० टक्के रक्कम अनुदान स्वरूपात देण्यात येते,तर उर्वरित ५० टक्के रक्कम बँकेमार्फत कर्ज स्वरूपात उपलब्ध करून दिली जाते.(उदा २५,००० रुपये अनुदान व २५,००० रुपये बँक कर्ज).बँकेच्या नियमानुसार व्याज आकारले जाते व कर्जाची परतफेड सर्वसाधारणपणे तीन

वर्षांच्या आत करावी लागते.
बीजभांडवल योजना (सन २०२५-२६ – उद्दिष्ट ५ लाभार्थी)
या योजनेअंतर्गत प्रकल्प मर्यादा ५ लाखपर्यंत असून,प्रकल्प मर्यादेच्या २० टक्के रक्कम बीजभांडवल कर्जाच्या स्वरूपात महामंडळामार्फत ४ टक्के वार्षिक व्याजदराने देण्यात येते.या राशीमध्ये ५०,००० रुपये इतक्या अनुदानाचा समावेश आहे. बँकेकडून प्रकल्पाच्या ७५ टक्के रक्कम कर्ज स्वरूपात देण्यात येते. बँक व महामंडळाचे कर्ज समान मासिक हप्त्यांमध्ये तीन ते पाच वर्षांच्या आत परतफेड करणे आवश्यक आहे.अर्जदाराचा स्वतःचा सहभाग ५ टक्के ठेवण्यात आलेला आहे.म्हणजेच,प्रकल्पात बँक कर्ज ७५ टक्के महामंडळाचे योगदान २० टक्के व

अर्जदाराचा सहभाग ५ टक्के असे एकूण १०० टक्के वित्तपुरवठा होतो.
अर्ज प्रक्रिया : इच्छुक अर्जदारांनी स्वतःच्या ई-मेल अकाउंटचा वापर करून <https://mahadisha.mpbcdcs.in> या संकेतस्थळावर ऑनलाईन अर्ज करावा.अर्जाची मूळ प्रत तसेच आवश्यक कागदपत्रांच्या छायांकित प्रती अर्जदारांनी स्वतः जिल्हा कार्यालयात सादर कराव्यात.त्रयस्थ व्यक्तीकडून अर्ज अथवा वैधानिक दस्तऐवज स्वीकारले जाणार नाहीत, याची नोंद घ्यावी. अधिक माहितीसाठी लाभार्थ्यांनी जिल्हा व्यवस्थापक,हिंदू खाटिक आर्थिक विकास महामंडळ (म.),डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर सामाजिक न्याय भवन,नळ मजला,धाराशिव येथे संपर्क साधावा.

अल्पसंख्यांक शाळांसाठी पायाभूत सोयीसुविधा अनुदान प्रस्ताव सादरीकरणाची मुदत १४ नोव्हेंबरपर्यंत

धाराशिव (जिमाका) – महाराष्ट्र शासनाच्या अल्पसंख्यांक विकास विभागाकडून राज्यातील धार्मिक अल्पसंख्यांक विद्यार्थी बहुल शासनमान्य खाजगी अनुदानित,विना अनुदानित,कायम विना अनुदानित शाळा,कनिष्ठ महाविद्यालये, औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था, नगरपालिका / नगरपरिषद शाळा तसेच अपंग शाळांमध्ये पायाभूत सोयीसुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी अनुदान योजना राबविण्यात येत आहे. या योजनेंतर्गत पात्र शाळांची शासनाकडे अनुदानासाठी शिफारस करण्यासाठी जिल्हाधिकारी, धाराशिव यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत

करण्यात आलेली आहे.अल्पसंख्यांक विकास विभागाचा ७ ऑक्टोबर २०१५ च्या शासन निर्णयानुसार ठरविण्यात आलेल्या निकषांप्रमाणे ही योजना सन २०२५-२६ या वर्षासाठी धाराशिव जिल्ह्यात राबविण्यात येणार आहे. त्याअनुषंगाने,या योजनेअंतर्गत अनुदान मिळवू इच्छिणाऱ्या धाराशिव जिल्ह्यातील अल्पसंख्यांक शाळांनी आपले प्रस्ताव विहीत नमुन्यात सादर करावेत,असे आवाहन करण्यात आले आहे.यासाठी प्रस्ताव सादर करण्याची अंतिम मुदत १४ नोव्हेंबर २०२५ निश्चित करण्यात आलेली असून,त्यानंतर प्राप्त होणारे प्रस्ताव विचारात घेतले जाणार

नाहीत,याची नोंद घ्यावी. या योजनेचा कालबद्ध कार्यक्रम पुढीलप्रमाणे आहे : इच्छुक शाळांकडून जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडे अर्ज स्वीकारण्याची अंतिम तारीख – १४ नोव्हेंबर २०२५ आहे.जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून शासनास प्रस्ताव सादर करण्याची अंतिम तारीख १५ डिसेंबर २०२५ आहे. उपरोक्त वेळापत्रकानुसार, जिल्ह्यातील सर्व अल्पसंख्यांक शाळांनी आपल्या प्रस्तावांची विहीत नमुन्यात सादरीकरणाची कार्यवाही वेळेत पूर्ण करावी,असे आवाहन करण्यात आले आहे.

चाईल्ड हेल्पलाईन टीमकडून एकाच दिवशी जिल्ह्यातील दोन बालविवाह रोखले

प्रशासनाचे बालविवाहविरोधी जनजागृतीचे आवाहन

प्रशासनाचे बालविवाहविरोधी जनजागृतीचे आवाहन

धाराशिव (जिमाका) जिल्ह्यात बालविवाह प्रतिबंधक मोहिमेअंतर्गत चाईल्ड हेल्पलाईन (CHILD HELPLINE 1098) टीमने तत्परतेने कार्यवाही करत उमरगा तालुक्यातील एकुमगा व धाराशिव तालुक्यातील जहागीरदार वाडी येथील दोन बालविवाह रोखण्यात यश मिळवले.

एकुरगा येथील १७ वर्षीय व जहागीरदार वाडी येथील १६ वर्षीय अल्पवयीन बालिकांचे विवाह होणार असल्याची गोपनीय माहिती CHILD HELPLINE ला प्राप्त झाल्यानंतर तातडीने दोन्ही ठिकाणी स्वतंत्र पथके रवाना करण्यात आली.तपासणीत दोन्ही बालिकांचे वय विवाहासाठी अपुरे असल्याचे स्पष्ट झाले.

बालविवाह प्रतिबंधक कायदा, २००६ नुसार मुलीचे विवाहाचे किमान वय १८ वर्षे आणि मुलाचे २१ वर्षे असणे आवश्यक आहे. त्यामुळे हे विवाह कायदेशीरदृष्ट्या अवैध ठरत असल्याने,तत्काळ हस्तक्षेप करून दोन्ही विवाह थांबविण्यात आले.

सदर कारवाई श्री.किशोर गोरे,प्रभारी महिला व बाल विकास अधिकारी यांच्या मार्गदर्शनाखाली,श्री.अमोल कोवे,जिल्हा बाल संरक्षण अधिकारी आणि श्री.विकास

चव्हाण,जिल्हा प्रकल्प समन्वयक (CHL) यांच्या आदेशानुसार करण्यात आली.या मोहिमेत श्री.अशोक चव्हाण (सुपरवायजर),श्री. अभयसिंह काळे (केसवर्कर),श्रीमती.पल्लवी पाटील (सुपरवायजर),श्री.अमर भोसले (सुपरवायजर) तसेच ग्रामसेवक श्री. दयानंद कोळी (एकुरगा), श्री.ए.बी. माने (जहागीरदार वाडी) व दोन्ही गावांतील ग्राम बाल संरक्षण समित्यांचे सदस्य यांनी सक्रिय सहभाग घेतला. कार्यवाहीदरम्यान दोन्ही बालिकांचे व त्यांच्या पालकांचे समुपदेशन करण्यात आले तसेच बालविवाह न करण्याबाबत त्यांच्याकडून हमीपत्र व पंचनामा घेण्यात आला.दोन्ही बालिकांना बालकल्याण समिती, धाराशिव समोर सादर करण्यात आले असून समितीच्या आदेशानुसार जहागीरदार वाडी येथील बालिकेस ‘अपलं घर’ बालगृह,नळदुर्ग येथे दाखल करण्यात आले आहे.

प्रशासनाने नागरिकांना आवाहन केले आहे की,जिल्ह्यात कुठेही बालविवाहाची माहिती मिळाल्यास तत्काळ उक्कडउळ कळडडखडछए १०९८ किंवा बाल संरक्षण कक्ष, धाराशिव यांना कळवावे,जेणेकरून बालविवाह रोखता येईल व बालकांचे भवितव्य सुरक्षित राहील.

हिंद की चादर श्री गुरु तेग बहादूर साहिबजींच्या ३५० व्या

शहीदी समागम कार्यक्रमानिमित्त कार्यशाळा संपन्न

धाराशिव (जिमाका) –महाराष्ट्र शासनाच्या अल्पसंख्यांक विभागातर्फे राज्यातील मुंबई,नागपूर आणि नांदेड या तीन ठिकाणी शीख पंथाचे ९ वे गुरु श्री तेग बहादूर साहिबजींच्या ३५० व्या शहीदी समागम कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले आहे.या कार्यक्रमाची पूर्वतयारी निमित्ताने नांदेड येथे आयोजित शहीदी समागम कार्यक्रमाची कार्यशाळा नुकतीच तुळजापूर येथे शनिवारी १ नोव्हेंबर रोजी संपन्न झाली.

या कार्यशाळेला आमदार बाबूंसिंहजी महाराज (धर्मगुरू पोहरेदेवी),सुनील महाराज,जितेंद्र महाराज,क्षेत्रीय प्रांत प्रमुख श्री.महेन्द्र रायचुरा,श्री.रामेश्वर नाईक (कक्ष प्रमुख,मुख्यमंत्री सहाय्यता निधी व धर्मदाय रुग्णालय मदत कक्ष),तसेच धर्मरक्षक व

राज्यस्तरीय समन्वय समिती सदस्य श्री.किसन राठोड आदी मान्यवर उपस्थित होते.

प.पू.बाबूंसिंहजी महाराज यांनी आपल्या भाषणात म्हटले की,मुगल आक्रमण काळात अत्याचाराविरुद्ध उभे राहत,गुरु तेग बहादूरजींनी केवळ शीख धर्माचेच नव्हे तर संपूर्ण भारतीय संस्कृतीचे संरक्षण केले. त्यांच्या बलिदानामुळेच त्यांना ‘हिंद की चादर’ म्हणून ओळखले जाते. या प्रसंगी रामेश्वरजी नाईक यांनी गुरु तेग बहादूर साहिब यांच्या जीवनकार्याचे स्मरण करून सांगितले की,धर्म आणि मानवतेच्या रक्षणासाठी आपले सर्वस्व अर्पण करणारे गुरु तेग बहादूर साहिब हे भारतीय इतिहासातील महान बलिदानी संत होते.त्यांनी दिलेल्या शिकवणी आजही समाजाला एकतेचा व सहिष्णुतेचा संदेश देते.

कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन श्री.संतोष चव्हाण यांनी केले,तर प्रास्ताविक व उपस्थितांचे आभार प्रवीण पवार यांनी मानले. कार्यशाळेला लातूर,बीड व सोलापूर जिल्ह्यातील आयोजन समिती सदस्यांची उपस्थिती होती.

ओ३म् भूर्भुवः स्वः ।
तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि ।
धियो यो नः प्रचोदयात् ॥

लातूर समाचार

शेतीकडे लक्ष दिल्याशिवाय पर्याय नाही

आपला भारत कृषी प्रधान देश आहे. भारतीयांचा बहुतांशी मुख्य व्यवसाय शेती आहे व होता. अशा मुख्य व्यवसायाकडे सर्वांचे दुर्लक्ष होत असेल तर अधोगती निश्चित येणार आहे. भारतीय नागरिकांचा सुरवातीचा व्यवसाय शेतीच होता हे अनेक बाबीवरून सिद्ध होते. याच व्यवसायाकडे दुर्लक्ष केल्याने आज एक नाही तर अनेक संकटे येत आहेत. या बाबत गांभीर्याने विचार केला जात नाही. शेती हा अनेकांना रोजगार देणार देणारा आहेच, त्यापेक्षाही ग्रामीण भागातील आर्थिक कायापालट करणारा आहे. एका शेतकऱ्यावर अनेक कुटीर उद्योगास चालना मिळते. आज जी कुटीर उद्योग बंद पडले, कारण शेतकरीच सर्व बाजूने कोलमोडला आहे. याचा परिणाम ग्रामीण अर्थकारणावर झाला आहे. सुतार, लोहार आदि हे शेतीसाठी पुरक व्यवसायीक होते. शेतकरीच गावातील आर्थिक बाजू सांभाळत होता. पुर्वी बँका नव्हत्या किंवा पतसंस्थाही नव्हत्या. सावकार बोटावर मोजण्याइतकी होती. तातडीने मदत करणारा सावकार होता. तोही आता लोप पावत आहे. मुळात खाण्यासाठी धान्य लागते, याचा पुरवठा शेतकरी करतात. गावात पैसा कमी तर अन्नधान्यच फिरत होते. कष्टकरी समाज हा कामाच्या मोबादल्यात धान्य देत, त्यामुळे घर भागत होते. मुळात आपल्या देशात शेतीकडेच दुर्लक्ष होत गेल्याने मोठी समस्या निर्माण झाली. सर्वाधिक मंडळी ही शेतीपासून दूर गेली. ग्रामीण भाग ओस पडत गेला तर शहरी भाग फुगत गेला. शहरी भागात समस्या वाढल्या आहेत. शेती हा व्यवसाय यासाठी चांगला आहे की, दररोज ताजा भाजीपाला मिळतो. सर्वजन शेतात राबतात, त्यामुळे कोणताही रोग अंगी लागत नाही. त्याच प्रमाणे कष्टाचे चीज होते. स्वच्छ हवा व सुर्यप्रकाश मिळतो. तसे शहरात दिसून येते का? त्याच प्रमाणे शेती ही नुकसानीची ठरत नाही. सध्याला नैसर्गिक संकट आल्याने शेती नुकसानीचे ठरत आहे. एका शेतीवर दहा-पंधरा जणाचे कुटुंब चांगले, भागत तसे शहरातील जीवनप्रणाली भागते का? त्याच प्रमाणे शेतीकडे कोणत्याही सरकारचे तसे लक्ष नाही. सर्वांचे वर-वर लक्ष देतात. मुळ पाया काय आहे तर शेती! हा आपल्या देशातील नागरिकांचा मुख्य व्यवसाय हे माहीती असून त्याकडे लक्ष दिले जात नाही. कारखानदारी वाढवी, उद्योगपतींची जशी सेवा केली जाते. सोयी व सवलती दिल्या जातात तशा शेतकऱ्यांना दिल्या जातात का? या बाबत चिंतन झाले पाहिजे. काही झाले तरी शेतकरी जगला तरच समाधानाचे दिवस येतील. सध्याला शेतकऱ्यावर नैसर्गिक पावसाचे पाणी संकट आले आहे. त्यामुळे बाजारात गर्दी नाही, खरेदीसाठी येणाऱ्यांची संख्या कमी आहे. खरेदीदार कमी झाले, कारण शेतकरी आर्थिकदृष्ट्या संकटात सापडला आहे. दहा-पंधराजनाचे कुटुंब चालविणारा शेतकरीच संकटात सापडला आहे. त्याला मदत करणारे हातच आकडले जात आहे. नुकसान मोठे हे माहिती आहे. तरी आखुडता हात घेतला जात आहे. तरी शेतकरी आंदोलन करीत नाहीत किंवा आक्रमक होत नाहीत. अनुदान कमी मिळाले म्हणून नाराजकी व्यक्त करीत नाही. संकटाचा मुकाबला करण्यासाठी सज्ज असणाऱ्या शेतकऱ्याकडे दुर्लक्ष होते हे मोठी चुक ठरत आहे. देशाच्या मुख्य व्यवसायाकडे दुर्लक्ष केल्याने अनेक संकटे निर्माण होत आहेत. शहरात नोकरी नाही, हाताला काम नाही. शेतात जर हेच हात राबले तर आर्थिक संकट दूर होवू शकेल. त्याच प्रमाणे ग्रामीण भागातील राहाणीमान व खर्चाचा विचार केला तर आपली ग्रामीण भागातील जनजीवनाचा, असाच निर्वाळा देतील. त्याच प्रमाणे ग्रामीण भागात एका कुटुंबियाचा होणार खर्च व शहरी भागातील राहाणाऱ्या कुटुंबियाचा दररोजचा खर्च पाहात जो फरक दिसून येईल यावर तरी चिंतन होणे अपेक्षित आहे. केवळ आपले नेते उद्योगपती, कारखानदार किंवा मोठ्याच धनवानाकडे लक्ष देत असतील तर ते मोठे हानीकारक ठरणारे आहे. आपल्या देशाचा मुळ पाया हा शेती व शेतकरी आहे. तो जो पर्यंत आर्थिकदृष्ट्या सुधारणार नाही तो पर्यंत आर्थिक तफावत जाणवणार आहे. ग्रामीण भागात मोठ्ठमोठी पाणी साठविण्यासाठी धरणाची गरज आहे. त्याच प्रमाणे सर्व ईतर काहीबाबी सरकारी यंत्रणेद्वारे केल्या जातात तसे शेती विषयक होणे अपेक्षित आहे. राज्याच्या कृषी विभागाकडून शेतीचे कामे जसे नांगरणी, पेरणी करून दिली तर मोठी मदत होणार आहे. हाती पैसा देण्यापेक्षा त्या बदल्यात शेतकऱ्याचे गावच दत्तक घेऊन सर्व कामे शासकिय यंत्रणेद्वारे करून दिली तर फार मोठी मदत होणार आहे. त्यामुळे शेतकऱ्यास शास्त्रशुद्ध पद्धतीने शेती करण्यास शिकतील. माती परिष्णण ही काळाची गरज आहे या बाबत ज्ञान मिळेल. आर्थिक मदत नको त्या बदल्यात शेतीचे कामे करून दिले तर फार मोठी मदत होणार आहे. हा एक प्रयोग म्हणून काही गावे दत्तक घेऊन केला तर चांगला परिणाम येऊ शकेल. यामुळे गावातील शेतकरी सुधारला तर पुर्ण गाव सुधारले जाऊ शकेल. त्याच प्रमाणे सध्याला शेतीयोग्य वातावरण नाही. राणात पाणी आहे. खरीप जसे हाताचे गेले तसे रब्बी सुद्धा हाती लागेल असे वाटत नाही. रब्बीसाठी अजून राण पेरणीयोग्य करू शकले नाहीत. पेरणी योग्य राणासाठी जमीन ओली आहे. असे संकट निर्माण झाले आहे. वास्तविक सरकार आर्थिक मदतीचा सतत विचार करते त्या बरोबर शेतीचे कामे सरकारी यंत्रणेद्वारे करून दिली पाहिजेत. याचा ही विचार होणे अपेक्षित आहे. मुळात शेती हा व्यवसाय तोटात जात आहे तो फायद्यात कसा आणता येईल याबाबत अभ्यास कमेटीची गरज आहे. जो पर्यंत ग्रामीण भागातील शेतकरी आर्थिकदृष्ट्या संपन्न होणार नाही तो पर्यंत सुख समाधान लाभणार नाही. ग्रामीण भागाकडे वळण्याचा मनापासून प्रयत्न निर्माण झाला पाहिजे. ग्रामीण भागाचा विकास होणे अपेक्षित व्हावे असे वाटत असेल तर पहिल्यांदा शेतकरी हा आर्थिकदृष्ट्या सरकारच्या मदतीने सक्षम केला पाहिजे. वर-वर तुटपुंजीची मदत काही कामाची नाही. त्यापेक्षा शेतीचे कामे सरकारी म्हणजे कृषी विभागाकडून करून देणे उचित ठरणारे आहे. यामुळे देशातील एक मोठी समस्या सुटेल. एक प्रकार कृषीत क्रांती होऊ शकेल. त्यामुळे सर्व कामे नगदी मदती पेक्षा सरकारीयंत्रणे द्वारे कामे करून देणे उचित ठरणारे आहे.

गुरु नानक देव : मानवता आणि सामाजिक समतेचे प्रवर्तक

भारतीय संत परंपरेत अनेक थोर पुरुषांनी समाजाच्या उद्धारासाठी कार्य केले, पण त्या परंपरेतील सर्वात तेजस्वी आणि मानवतेचा खरा दीपस्तंभ म्हणजे गुरु नानक देव होते. त्यांनी धर्माला पंथ, जाती, विधी यांच्यापलीकडे नेऊन तो समाजकल्याणाशी जोडला. त्यांच्या विचारसरणीत माणुसकी, समानता, सेवा, प्रेम, श्रमसन्मान आणि न्याय यांचे अद्भुत मिश्रण आहे. त्यांचे जीवन हे केवळ धार्मिक क्रांतीचेच नव्हे, तर सामाजिक परिवर्तनाचे घोषणापत्र ठरले. आजच्या काळातही त्यांची शिकवण समाजाला नवा नैतिक मार्ग दाखवते. गुरु नानक देव यांचा जन्म तळवंडी या गावात झाला, ज्याला आज ननकाना साहिब (पाकिस्तान) म्हणून ओळखले जाते. त्या काळात भारतीय समाज धर्माच्या नावाखाली विभागला गेला होता. जातिभेद, अंधश्रद्धा, स्त्रीमंद, शोषण आणि असमानता यांचे सावट संपूर्ण समाजावर पसरलेले होते. धर्म हा व्यवहाराच्या केंद्रस्थानी होता, पण त्याचा वापर लोकशोषणासाठी होत होता. अशा वेळी एका बालकाने समाजाला सांगिलेले की ‘ना को हिंदू, ना को मुसलमान’ म्हणजेच प्रत्येक मनुष्य सर्वप्रथम एक मानव आहे. हे वचन त्या काळातील धार्मिक संकुचिततेवर प्रहार करणारे आणि समाजाला नव्या दिशेने नेणारे होते.

गुरु नानक देव यांचे बालपण शांत, करुणामय आणि चिंतनशील वातावरणात गेले. लहानपणापासूनच त्यांना सामाजिक अन्याय, गरीबी, आणि धर्माच्या नावाखाली होणारे अत्याचार जाणवले. त्यांनी देवाला शोधण्याची प्रक्रिया बाह्य पूजापद्धतीत नव्हे, तर अंतःकरणातील शुद्धतेत शोधली. त्यांनी धर्माला मनुष्याच्या आचरणाशी जोडले. त्यांच्या दृष्टीने धर्म म्हणजे सत्याचा शोध, इतरांविषयी करुणा, प्रामाणिक श्रम आणि सामूहिक कल्याणासाठीची सेवा होय. त्यांची मूलभूत शिकवण तीन शब्दांत सांगता येते ते म्हणजेच नाम जपो, किरत करो आणि वंड छको. या तत्वांमध्ये समाजजीवनाची संपूर्ण दिशा अंतर्भूत आहे. नाम जपो म्हणजे सतत सत्य आणि परमात्म्याचे स्मरण, म्हणजेच अंतःकरणातील शुद्धता; किरत करो म्हणजे प्रामाणिक श्रम करा, म्हणजेच जीवनात परिश्रम आणि स्वावलंबनाचा सन्मान करा; तर वंड छको म्हणजे आपल्या उत्पन्नातील काही भाग इतरांसोबत वाटून घ्या, म्हणजेच समाजातील दुर्बल घटकांविषयी जबाबदारी बाळगा. या शिकवणुकीत आर्थिक समता, सामाजिक न्याय आणि नैतिकतेचा सुंदर संगम दिसतो. हे तीन तत्त्व आजच्या समाजातही तितकेच उपयुक्त आहेत.

गुरु नानक देव यांनी समाजातील जातिभेदाचा तीव्र निषेध केला. त्यांच्या काळात समाजात ‘उच्च’ आणि ‘नीच’ यांच्यातील दीर् फारच खोल होती. अस्पृश्यतेने माणसामाणसात भिती उथ्या केल्या होत्या. पण त्यांनी शिकवले की ‘सब मे जोत, जोत है सोई’; तिस का चानण सब मे होई.’ म्हणजे प्रत्येक जीवामध्ये त्या एकाच देवाची ज्योत आहे. त्यामुळे कोणताही भेदभाव चुकीचा आहे. ही विचारसरणी सामाजिक समतेचे मूलतत्त्व ठरली. त्यांनी देवाच्या कृपेचे दरवाजे सर्वांसाठी खुले केले. त्यांच्या दृष्टीने प्रत्येक मनुष्य प्राणी मग तो कुणीही असे परमेश्वराचा अंश आहे. त्यांच्या

उन्हाळ्यात थंड पाणी पिताय शरीरावर होतोय घातक परिणाम

उन्हाळा सुरू झाला आहे. अनेक ठिकाणी तापमानाने उंची गाठली आहे. असे असताना उन्हाळा बऱ्याच जणांसाठी त्रासदायक असतो. कडक उन्हातून परत येताच फ्रीजम धून बाटली काढून पाणी पिण्याची सवय अनेकांना असते. हे प्यायल्याने तात्काळ आराम मिळतो आणि उष्णता दूर होते, पण थंड पाण्याने मिळणारा आराम काही क्षणांसाठीच असतो. तुम्हाला तात्पुरता आराम देणारे हे पाणी तुमच्या आरोग्यासाठी खूप हानिकारक आहे. थंड पाण्याचे शरीरावर विपरित परिणाम होत असतात.

बर्फाचे पाणी किंवा थंडगार पाणी प्यायल्याने आरोग्याला गंभीर हानी होते हे फार कमी लोकांना माहीत असेल. यामुळे तुमचे वजन तर वाढतेच पण तुमच्या हृदयालाही हानी पोहोचते. जर तुम्ही अशा लोकांपैकी एक असाल, जे उष्णतेपासून आराम मिळवण्यासाठी अनेकदा थंडगार पाणी पितात. त्यामुळे थंड पाण्यामुळे होणारे काही गंभीर नुकसान जाणूू घ्या.

पचन समस्या

धाराशिव

धाराशिव

कार्यातील सर्वात प्रभावी आणि क्रांतिकारी कल्पना म्हणजे ‘लंगर’ होय. सामूहिक भोजनाची परंपरा, लंगरात सर्व धर्म, जाती, स्त्री-पुरुष एकत्र बसून एकसमान पद्धतीने जेवतात. लंगर हे केवळ अन्नदान नाही, तर सामाजिक समतेचे सशक्त प्रतीक आहे. या उपक्रमातून त्यांनी उच्चनीचतेची भिंत पाडली आणि सामाजिक ऐक्य निर्माण केले. आजही जगभरातील गुरूद्वारांमध्ये चालणारा लंगर हा मानवतेचा, सेवाभावाचा आणि समतेचा जिवंत वारसा आहे.

गुरु नानक देव यांनी धर्माच्या नावाखाली होणाऱ्या ढोंगीपणाला व पाखंडाला आव्हान दिले. त्या काळातील धार्मिक नेते लोकांना देवाची भीती दाखवून त्यांच्या श्रमावर जगत होते. त्यांनी स्पष्ट सांगितले की, देवाला प्रसन्न करण्यासाठी दान, यज्ञ, हवन, आडंबराची आवश्यकता नाही; खरा धर्म म्हणजे प्रामाणिक आचरण, करुणा, आणि सत्याशी निष्ठा होय. त्यांनी धर्माचा अर्थ पुन्हा परिभाषित केला. ‘धर्म हा माणसाला माणसाशी जोडणारा बंध आहे, जिवाजक नव्हे.’ त्यांनी धर्माला सामाजिक नैतिकतेचा पाया बनवला. गुरु नानक देव हे स्त्रीसमानतेचेही प्रवर्तक होते. त्या काळात स्त्रियांना समाजात कनिष्ठ स्थान होते. पण त्यांनी ठामपणे सांगितले की ‘सो क्यों मंदा आखिए, जित जमे राजान.’ म्हणजे जी स्त्री राजांना जन्म देते, ती कशी कनिष्ठ असू शकते? त्यांनी स्त्रियांना समाजातील समान स्थान देण्याची आवश्यकता अधोरेखित केली. त्यांच्या विचारांमुळे पुढे शीख धर्मात स्त्रियांना धार्मिक, सामाजिक आणि सांस्कृतिक क्षेत्रात मान्यता मिळाली. हे त्या काळातील समाजासाठी अत्यंत प्रगतिशील विचार होते. त्यांनी ‘सेवा’ या तत्त्वावर आधारलेली एक संस्कृती निर्माण केली. त्यांच्या मते, ‘ईश्वराची सेवा म्हणजे मनुष्य प्राण्याची सेवा होय. त्यांनी गरीब, वंचित, पीडित यांच्यासाठी कार्य करणे हेच धर्माचे खरे सार मानले. त्यांनी सांगितले की, समाजातील दुःख कमी करण्यासाठी प्रत्येकाने आपल्या सामर्थ्याने योगदान दिले पाहिजे. या सेवाभावातूनच शीख धर्मातील ‘सेवा’ आणि ‘संगत’ या दोन संकल्पना निर्माण झाल्या. संगत म्हणजे सामूहिक प्रार्थना आणि सहजीवनाचा भाव, तर सेवा म्हणजे निःस्वार्थपणे कार्य करणे. या दोन्ही कल्पनांनी समाजात बंधुभाव आणि सहकार्याचे वातावरण निर्माण केले.

गुरु नानक देव यांनी समाजात श्रमाचा सन्मान वाढवला. त्यांनी सांगितले की ‘घाळ खाए किछ हातहु दे, नानक राहु पछाणे से.’ म्हणजे जो स्वतः परिश्रम करतो आणि इतरांना देतो, तोच योग्य मार्ग ओळखतो. त्या काळात श्रम करणाऱ्यांना समाजात नीच मानले जात होते, पण त्यांनी सांगितले की श्रम म्हणजेच साधना. या विचारांनी श्रमिक वर्गाला आत्मसन्मान आणि सामाजिक प्रतिष्ठा दिली. त्यांनी समाजाला शिकवले की परिश्रमाशिवाय अध्यात्म शक्य नाही. गुरु नानक देव यांनी आपल्या जीवनात चार प्रमुख प्रवास केले. भारताच्या विविध भागांपासून ते अरब, तिबेट, श्रीलंका, चीनपर्यंत. या प्रवासांमध्ये त्यांनी विविध धर्म, पंथ, आणि संस्कृतींच्या लोकांशी संवाद साधला. त्यांनी सर्व धर्मांच्या श्रेष्ठ तत्त्वांना मान्यता दिली आणि सर्वांमध्ये एकतेचा संदेश दिला. त्यांनी सांगितले की सत्य आणि प्रेम हाच प्रत्येक धर्माचा मूळ गाभा आहे. त्यामुळे त्यांच्या विचारांमध्ये

सर्वधर्मसमभावाचे अधिष्ठान आहे. त्यांचे तत्त्वज्ञान समाजशास्त्रीय दृष्टिकोनातून पाहिले तर, ते ‘समावेशक समाजरचना’ निर्माण करण्याचा आराखडा होते. त्यांनी सांगितले की समाज हे धर्म, जात, लिंग या आधारांवर नव्हे, तर समानता, सहकार्य, आणि न्याय या मूल्यांवर उभे राहिले पाहिजे. त्यांनी व्यक्तीच्या आणि समाजाच्या नैतिक जबाबदाऱ्या अधोरेखित केल्या. त्यांनी धर्म आणि समाज यांचा मेळ घालून एक सामाजिक चळवळ निर्माण केली. त्यांच्या शिकवणीत आर्थिक न्याय या संकल्पनेलाही महत्त्व आहे. त्यांनी श्रीमंत–गरीब यांच्यातील विषमता नाकारली आणि ‘वंड छको’ या तत्त्वाद्वारे संपत्तीचे समान वाटप करण्याचा संदेश दिला. त्यांनी लोभ, स्वार्थ आणि शोषणाला पाप ठरवले. त्यांच्या विचारांमध्ये सामूहिक समृद्धीची कल्पना आहे. आजच्या काळातील ‘सामाजिक समता’ आणि ‘आर्थिक न्याय’ या संकल्पना त्यांच्या शिकवणीशी पूर्णपणे सुसंगत दिसतात.

गुरु नानक देव यांची समाजदृष्टी सर्वसमावेशक, वैज्ञानिक आणि आधुनिक होती. त्यांनी शिक्षण, आत्मविकास, सत्यशोधन आणि सामाजिक जबाबदारी यांचा परस्परसंबंध स्पष्ट केला. त्यांच्या विचारांमध्ये पर्यावरणीय समतोलाचाही गाभा आहे. त्यांनी सांगितले की ‘हवा गुरू, पाणी पिता, माता धरत महत.’ म्हणजे निसर्गातील प्रत्येक घटक आपला नातेवाईक आहे. त्यामुळे निसर्गाचा सन्मान करणे हेही धर्माचेच रूप आहे. आजच्या युगात, जेव्हा समाजात असहिष्णुता, भेदभाव, धार्मिक दुरावा आणि नैतिक अधःपतन वाढले आहे, तेव्हा गुरु नानक देव यांचे तत्त्वज्ञान अधिकच अर्थपूर्ण वाटते. त्यांनी दाखवलेला मार्ग केवळ धार्मिक नव्हे, तर सामाजिक पुनर्जागरणाचा आहे. त्यांनी माणसामाणसात प्रेम आणि सहकार्याची भावना निर्माण केली. त्यांनी सांगितले की समाजाचा खरा विकास तेव्हाच शक्य आहे, जेव्हा प्रत्येक व्यक्ती इतरांसाठी जगते आणि इतरांच्या हितासाठी कार्य करते. गुरु नानक देव जयंती म्हणजे केवळ धार्मिक सण नाही, तर मानवतेच्या पुनरुज्जीवनाचा दिवस आहे. हा दिवस आपल्याला आठवण करून देतो की, धर्माचा सार माणसाच्या कल्याणात आहे, विधी-विधानात नव्हे. त्यांनी दिलेले ‘नाम, किरत, वंड’ हे त्रिसूत्र आजही समाजजीवनाचे दिशा-तत्त्व ठरू शकते. त्यांनी शिकवले की समाजात एकमेकांविषयी आदर, प्रेम, समानता आणि करुणा हीच खरी ईश्वरभक्ती आहे.

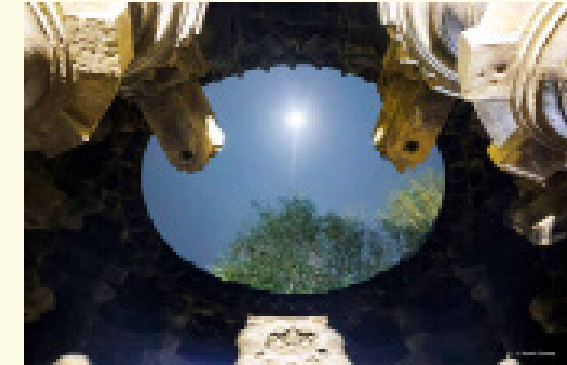
शेवटी असे म्हणता येईल की गुरु नानक देव हे केवळ शीख धर्माचे प्रवर्तक नव्हते, तर ते मानवतेचे जागतिक प्रवक्ते होते. त्यांनी दाखवलेला मार्ग कालातीत आहे, जो प्रत्येक माणसाला स्वतःच्या अंतःकरणाशी जोडतो आणि समाजाशी नाते घट्ट करतो. त्यांचे विचार आजही समाजाच्या आत्म्याला नवी ऊर्जा देतात. त्यांच्या शिकवणुकीचा अर्थ असा की, माणूस हेच देवाचे सर्वश्रेष्ठ रूप आहे. म्हणूनच गुरु नानक देव जयंती साजरी करणे म्हणजे त्यांच्या तत्त्वांचा अंगीकार करून समाजात प्रेम, समानता आणि सेवा या मूल्यांचा पुनःप्रकाश प्रज्वलित करणे होय.

–डॉ. राजेंद्र बगाटे,

(समाजशास्त्राचे अभ्यासक)
मो. क्र. ९९६०९०३५८२

खिद्रापूर : अद्भुत खगोलशास्त्रीय प्रकाश पर्वाचे ठिकाण

उपसंचालक (माहिती)
९७०२८५८७७७
खिद्रापूर हे महाराष्ट्रातील कोल्हापूर जिल्ह्यातील शिरोळ तालुक्यातील एक छोटेसे गाव.. हे गाव कोल्हापूर शहरापासून साधारण ७० किमी अंतरावर आहे. खिद्रापूर म्हणजे अध्यात्म आणि मानवी सौंदर्याच्या मिलापावर लिहिलेली दगडातील कोरीव कविता आहे. खिद्रापूर येथील कोपेश्वर मंदिरात त्रिपुरारी पौर्णिमेच्या दिवशी एक अद्भुत घटना घडते.चंद्रप्रकाशाचा वर्तुळाकार कवडसा स्वर्गमंडपातील वर्तुळाकार झरोक्यामधून जमीनीवरील चंद्रशिलेसोबत तंतोतंत जुळतो.संपूर्ण भारतात हे प्रकाश पर्व प्रसिद्ध आहे.दिवाळीच्या दीपोत्सवात कोल्हापूर जिल्ह्यासाठी हे प्रकाश पर्व अध्यात्म आणि खगोलशास्त्रीय चमत्कार म्हणून हजारो वर्षांपासून चर्चेत आहे.

या प्रकाश-योगायोगाचा अनुभव घेण्यासाठी शेकडो पायांना खिद्रापूरच्या मंदिराची आठवण होते. दिवाळीनंतरच्या दीपोत्सवात कोल्हापूर व महाराष्ट्रासाठी ही एक पर्वणी असते. चंद्र प्रतिबिंबाचा हा सोहळा पाहण्यासाठी त्रिपुरारी पौर्णिमेच्या रात्री महाराष्ट्र, कर्नाटक व गोवा येथून अनेक पर्यटक येतात. खगोलशास्त्रीय दृष्ट्या या अनुभूतीला वेगळे महत्त्व आहे.हजारो खगोलशास्त्रीय, देश विदेशातील छायाचित्रणातील मान्यवर या ठिकाणी दिवाळीनंतर येणाऱ्या पौर्णिमेला अर्थात त्रिपुरारी पौर्णिमेला मध्यरात्री एकत्रित येतात. काही क्षणांसाठी वास्तुशास्त्र आणि खगोलशास्त्रातील अद्भुतता अनुभवण्यासाठी देशभरातील चिकित्सक अभ्यासक या ठिकाणी येत राहतात. त्यामुळे कोल्हापूर जिल्ह्यातील अनेक प्राचीन मंदिरांपेक्षा खिद्रापूरचे मंदिर लक्षणीय ठरते.

त्रिपुरारी पौर्णिमेच्या रात्री मंदिरातील हजारो दिवे प्रज्वलित होतात, भजन-कीर्तन, नृत्य आणि दीपोत्सवाचे कार्यक्रम होतात. हजारो वर्षांपासूनचा हा उत्सव या ठिकाणी सुरू आहे.अध्यात्म आणि विज्ञान या ठिकाणी हातात हात घालून निसर्गाच्या अद्भुत चमत्काराला अनुभवते.

त्रिपुरारी पौर्णिमेच्या रात्री जेव्हा चंद्र या मंदिरातील स्वर्ग मंडपाच्या गोलाकार भागावर येतो त्या ठिकाणावरून चंद्राचा पूर्ण प्रकाश त्याच आकाराच्या चंद्रशिलेवर पडतो.काही सेकंदांचा हा पूर्णतेचा आनंद असतो. अगदी खगोलशास्त्रज्ञांच्या घड्याळातून घेतलेल्या अंदाजानुसार केवळ सहा ते बारा सेकंदाचा हा परिपूर्ण गोलाकारांचा प्रकाशीय मिलाप असतो.

या दीपोत्सवासाठी ओळखल्या जाणाऱ्या या मंदिराचे वास्तु शिल्प देखील अभ्यासनायोग्य आहे. देशभरातील शिल्प प्रेमी या मंदिराला कायम भेटी देत असतात. हे मंदिर कृष्णा नदीच्या काठी वसलेले आहे,त्यामुळे नद्याच्या प्रवाहाप्रमाणे सजीव व बोलक्या शिल्प सौंदर्याची अनुभूती मंदिराच्या परिसरात कायम येत राहते.

कोपेश्वर मंदिर हे प्रामुख्याने शिव (महादेव) आणि विष्णू यांना समर्पित आहे. मंदिराची उभारणी साधारणतः चालुक्य व शिलाहार राजवंतीत सुरू झाली असावी असे ऐतिहासिक मत आहे. नंतर ११-१२ व्या शतकात शिलाहार व यदुवंशीय राजे यांनी मंदिराचा विस्तार केला. मंदिराला भारत सरकारद्वारे राष्ट्रीय संरक्षित स्मारक म्हणून मान्यता दिलेली आहे.

कोपेश्वर मंदिर हे शिल्पकलेचे एक उत्कृष्ट उदाहरण आहे. ते शिलाहार शैली व मध्ययुगीन महाराष्ट्रातील मंदिरकलांचा संगम दर्शवते. मुख्य मंडप, आच्छादित मंडप, अंतराळ व गर्भगृह या भागांमध्ये मंदिर विभागलेले आहे. बाहेर एका मंडपावर ४८ खांब आहेत, हे मंडप ’’स्वर्गमंडप’’ म्हणून ओळखले जाते.

या ४८ खांबांच्या आत एक वर्तुळाकार खुली जागा आहे ही जागा होम, यज्ञ, हवन यासाठी राखून ठेवली गेली आहे, ज्यामुळे धूूूू बाहेर निघे. मात्र हेच प्रयोजन त्रिपुरारी पौर्णिमेला अद्भुत खगोलशास्त्रीय निमित्त ठरते.स्तंभांच्या आतील भागावर अनेक देव-देवतांची शिल्पे आहेत. या मंदिर परिसरात अनेक चित्रपटांचे चित्रीकरण झाले आहे.

मंदिराच्या शिखरापासून ते गर्भगृहापर्यंत अनेक लहान शिखरांची ओळ आहे, जी कलात्मकतेने सजवलेली आहे.

खिद्रापूरला येण्यासाठी अनेक मार्ग आहेत. सांगली मार्गे किंवा गावातील स्थानिक रस्ते वापरून या ठिकाणी पोहोचता येते. कोल्हापूर पासून केवळ ७० किलोमीटर अंतरावर हे प्रख्यात कोपेश्वर मंदिर आहे.

उन्हामुळे त्चा खूप ढॅन झालीये महागड्या क्रीम नको वापरा किचनमधील फक्त १ पदार्थ

उन्हाळ्यात सूर्याच्या हानिकारक किरणांमुळे त्वचा काळवंडते. जास्तवेळ कडक उन्हात राहिल्याने त्वचेवर काळे चट्टे पडतात. अशावेळी ही टॅनिंग घालवण्यासाठी महागड्या ब्यूटी ट्रीटमेंट्स किंवा क्रीम वापराव्या लागतात. अशा ट्रीटमेंट्ससाठी खूप पैसे सुद्धा खर्च होतात. परंतु किचनमधील काही गोष्टी तुम्हाला दूर करण्यासाठी मदत करू शकतात.

दही आणि बेसन !

चेहऱ्याच टॅनिंगला दूर करण्यासाठी तुम्ही दही आणि बेसनचा वापर करू शकता. एका वाटीत दोन चमचे बेसन आणि आणि दोन चमचे दही टाकून मिक्स करा. मग ही पेस्ट चेहऱ्यावर लावा आणि थोडावेळ सुकू द्यात. जवळपास १५ मिनिटांनंतर चेहरा धुवून टाका, असे केल्याने टॅनिंगची समस्या कमी होण्यास मदत होईल. तसेच चेहऱ्याचा रंग देखील उजळ होण्यास मदत होईल.

दही आणि लिंबू !

उन्हामुळे झालेलं टॅनिंग दूर करण्यासाठी तुम्ही दही आणि लिंबू उपयोगी ठरू शकतील. लिंबूमध्ये सिट्रिक एसिड असते जे त्वचेवरील डाग आणि पिगमेंटेशन दूर करण्यास मदत करते. यामुळे त्वचा उजळ होते. एका वाटीत दोन चमचे दही घेऊन त्यात लिंबाचा रस मिसळा आणि मिश्रण एकजीव करून घ्या. मग याला तुमच्या चेहऱ्यावर किंवा हात पायांवर लावा. जवळपास १० मिनिटं हे मिश्रण लावून ठेवा आणि मग पाण्याने धुवून टाका. तुम्ही हा उपाय आठवड्यातून २ ते ३ वेळा करू शकता.

घरीच करता येतील असे अनेक प्रभावी व्यायाम आहेत, ज्यासाठी तुम्हाला जिममध्ये जाण्याची गरज नाही. हे १० मिनिटांचे व्यायाम तुम्हाला तंदुरुस्त आणि सक्रिय ठेवण्यास मदत करतील. जिममध्ये न जाताही तुम्ही १० मिनिटांत घरातच अनेक प्रभावी व्यायाम करू शकता, **जसे की बर्पीज, स्कॉट्स, पुश-अप्स आणि प्लॅंक्स**. यासोबतच, तुम्ही **सिट-टू-स्टँड** व्यायाम आणि घरातील वजन वापरूनही ताकद वाढवू शकता, जसे की पाणी भरलेल्या बाटल्या किंवा पुस्तके. हे व्यायाम करण्यासाठी तुम्हाला विशेष उपकरणांची गरज नाही आणि तुम्ही तुमच्या क्षमतेनुसार हळूहळू व्यायामाची

ऑगस्ट २००३ मध्ये नाशिकच्या कुंभमेळ्यात झालेल्या चेंगराचेंगरीत ४१ यात्रेकरूंचा मृत्यू झाला होता. म्हणजे या घटना दक्षिण अथवा उत्तर भारतात घडतात, अशातला भाग नाही. काही वर्षांपूर्वी महाराष्ट्रात २००५ साली मांडरदेवी येथील काळुबाई देवस्थानाच्या ठिकाणीही अशा प्रकारची चेंगराचेंगरीची दुर्घटना घडली होती. त्या दुर्घटनेत तर जवळपास ३०० हून अधिक लोकांचा मृत्यू तर २५० हून अधिक लोक गंभीर जखमी झाले होते. दरवर्षी शाकंभरी पौर्णिमा मेळ्यानिमित्त काळुबाई मंदिरात लाखो भाविक जमतात. त्यावर्षी देवीला नारळ आणि बकरे अर्पण करण्यासाठी जवळजवळ दोन लाख लोक जमले होते, कोणीही अशा प्रकारची दुर्घटना घडावी अशी इच्छा केली नसती. मंदिरात फक्त स्टॉलने वेढलेल्या एका अरुंद गल्लीतून प्रवेश करता येतो. दुपारनंतर सुरू झालेल्या चेंगराचेंगरीमुळे, आतील गर्भगृहात जाणाऱ्या पायऱ्यांवर साचलेले नारळपाणी आणि दिव्याचे तेल निसरडे झाले. काही महिला पाय घसरून पडल्या आणि त्या तुडवल्या गेल्या. वरच्या विजेच्या तारा तुटल्या, ज्यामुळे लोकांमध्ये घबराट पसरली. इलेक्ट्रिक शॉर्टसर्किटमुळे लागलेल्या आगीनंतर एलपीजी सिलिंडरचा स्फोट झाल्याने चेंगराचेंगरी झाली. परवाच्या व्यंकटेश्वर मंदिरातील दुर्घटनेचा आढावा घेतला असता, त्या घटनेतही अन्य घटनांच्या तुलनेत फारसे वेगळे काही दिसत नाही. व्यंकटेश्वर मंदिरात एकादशीच्या पूजेनिमित्त मंदिरात मोठ्या संख्येने भाविक जमा झाले होते. मंदिरात प्रवेश करण्याची व मंदिरातून बाहेर पडण्याची जागा अरुंद असून मंदिर परिसरात बांधकाम सुरू असल्याने ही दुर्घटना घडली. मंदिर संकुलाच्या प्रवेशद्वाराजवळ अचानक गर्दी वाढली, ज्यामुळे भाविकांमध्ये घबराट निर्माण झाली आणि चेंगराचेंगरीसदृश परिस्थिती निर्माण झाली. एकादशी हा हिंदू धर्मातील एक अत्यंत पवित्र दिवस आहे. याच पवित्र दिवशी व्यंकटेश्वर स्वामी मंदिरात

फिटनेससाठी जिमची गरज नाही! घरातच करा हे १० मिनिटांचे व्यायाम

तीव्रता आणि पुनरावृत्ती वाढवू शकता. १० मिनिटांचे घरगुती व्यायाम**बर्पीज**: हा एक उच्च–तीव्रतेचा व्यायाम आहे ज्यामध्ये पुश–अप्स, स्कॅट्स आणि जंप्स यांचा समावेश असतो. सुरुवातीला कठीण वाटेल, पण सराव केल्याने स्टॅमिना वाढेल. **स्कॉट्स**: पाय जमिनीवर सरळ ठेवून, खुर्चीवर बसल्यासारखी स्थिती घ्या आणि पुन्हा उभे राहा. हे पायांच्या स्नायूसाठी उत्तम आहे. **पुश–अप्स**: हे छाती, खांदे आणि हातांसाठी प्रभावी आहेत. सुरुवातीला गुडघ्यांवरून किंवा भिंतीचा आधार घेऊन करू शकता. **प्लॅंक्स**: कोपर आणि पायांच्या बोटांवर शरीर सरळ रेषेत ठेवून पोटाच्या स्नायूंना ताण द्या. **सिट–टू–स्टँड**: खुर्चीवर बसा आणि उठा, जणू काही तुम्ही खुर्चीवर बसत आहात आणि पुन्हा उभे राहत

आहात.घरातील वस्तूंचा वापर: वजनदार वस्तू, जसे की पाण्याच्या बाटल्या किंवा पुस्तके, हाताचे कर्ल आणि खांदे उचलण्यासाठी वापरता येतील. **पायऱ्या चढणे**–उतरणे: घरात पायऱ्या असल्यास, त्या चढणे–उतरणे हा एक चांगला कार्डिओ व्यायाम आहे. **क्रंचेस (Crunches)**:पोटाचे स्नायू टोन करण्यासाठी क्रंचेस उपयुक्त आहेत. जमिनीवर झोपून, गुडघे दुमडून आणि हाताने डोक्याला आधार देऊन हे करू शकता. **हाय नीज (कळसह घपशशी)**: जागेवरच उभे राहून गुडघे शक्य तितके छातीजवळ आणण्याचा प्रयत्न करा. यामुळे कार्डिओ होतो आणि पोटाचे स्नायू कार्यरत होतात. **ब्रिज पोझ** (ऋथींशि झीलवसश):

निष्पाप भाविकांची चेंगराचेंगरी

हजारो भाविक दर्शनासाठी जमले होते. मात्र, पोलीस आणि मंदिर प्रशासनाकडून गर्दीवर नियंत्रण मिळवता आले नाही. त्यामुळे चेंगराचेंगरी होऊन भाविकांना आपला जीव गमावला. व्यंकटेश्वर मंदिरातील दुर्घटनेमुळे दक्षिण भारताला हादरा बसला असून अलीकडच्या काळात चेंगराचेंगरी, त्यातून घडणाऱ्या दुर्घटना आणि मृत्यूचे तांडव या घटना ठरावीक

अंतरानी घडतच चालल्या आहेत. व्यंकटेश्वर मंदिरात झालेली चेंगराचेंगरीची घटना या वर्षातील आंध्र प्रदेश राज्यातील तिसरी घटना आहे. ३० एप्रिल रोजी विशाखापट्टणम येथील सिंहचलम मंदिरात पावसामुळे भिंत कोसळून सात जणांचा मृत्यू झाला होता. ८ जानेवारी रोजी आंध्र प्रदेशातील तिरुपती येथे तिरुमला येथील भगवान

पाटीवर झोपून, गुडघे दुमडून आणि हात जमिनीवर ठेवून नितंब वर उचला. हे ग्लूट्स आणि खालच्या पाटीसाठी चांगले आहे. **वॉल सिट (Wall Sit)**:भिंतीला टेकून खुर्चीवर बसल्यासारखी स्थिती घ्या आणि काही सेकंद तशीच स्थिती टिकवून ठेवा. हे पायांच्या स्नायूंसाठी आम्हानात्मक आहे. **स्ट्रेचिंग** आणि वॉर्म–अप–कोणताही व्यायाम सुरू करण्यापूर्वी आणि नंतर हलके स्ट्रेचिंग करणे महत्त्वाचे आहे, ज्यामुळे स्नायू लवचिक राहतात आणि दुखा–पती टाळता येतात व्यायाम करण्यापूर्वी या १० गोष्टी करा, हृदयविकाराचा धोका दूर राहील! **महत्त्वाच्या टिप्स**–कोणताही व्यायाम सुरू करण्यापूर्वी, हलके वॉर्म–अप करा.तुमच्या शरीराला आराम देण्यासाठी आणि थकवा कमी करण्यासाठी व्यायामानंतर कूल–डाउनसाठी वेळ द्या.तुम्ही तुमच्या सोयीनुसार आणि क्षमतेनुसार या व्यायामांची पुनरावृत्ती आणि सेट वाढवू शकता. कोणताही नवीन व्यायाम सुरू करण्यापूर्वी डॉक्टरांचा सल्ला घेणे नेहमीच उत्तम असते.

सकाळी रिकाम्या पोटी पपई खाल्ल्याने

निरोगी राहण्यासाठी योग्य आहार घेणे आवश्यक आहे. कारण योग्य आ–हार आणि जीवनशैली आपल्याला निरोगी आणि रोगमुक्त ठेवते. निरोगी राहण्यासाठी, तुम्हाला निरोगी खाण्याच्या सवयी देखील अंगीकारल्या पाहिजेत. दररोज रिकाम्या पोटी पपई खाल्ल्याने तुमचे आरोग्य सुधारेलच पण अनेक आजारांपासूनही आराम मिळेल. हिवाळ्यात रताळे आरोग्याचा खजिना आहे, आरोग्यदायी फायदे जाणून घ्या पपईला आवश्यक पोषक तत्वांचे पॉवरहाऊस म्हणून ओळखले जाते, म्हणून ते तुमच्या आहारात समाविष्ट करणे खूप फायदेशीर आहे. सकाळी नाश्त्यापूर्वी पपई खाण्यास सुरुवात केली तर तुमच्या आरोग्यात बदल दिसून येईल.
(क्रमशः पुढील अंकात)

आंध्रात ही दुःखद घटना घडली आहे. इंडियन प्रीमियर लीग’चे (आयपीएल) जेतेपद पटकावल्यानंतर जून महिन्यात ‘आरसीबी’ संघातील ‘खेळाडूंच्या विशेष सत्कार सोहळ्याचे आयोजन कर्नाटक राज्य क्रिकेट असोसिएशनने चित्रास्वामी क्रीडांगणात केले होते. या वेळी क्रीडांगणाबाहेर चाहत्यांनी मोठ्या संख्येने गर्दी केली. यादरम्यान चेंगराचेंगरी होऊन ११ जणांचा मृत्यू झाला आणि ५६ जण जखमी झाले. दिल्लीतील रेल्वे स्थानकावरही चेंगराचेंगरी झाल्याची घटना घडली होती, ज्यात अनेकजण जखमी झाले होते. नवी दिल्ली येथील रेल्वेस्थानकावर १५ फेब्रुवारी २०२५च्या रात्री झालेल्या चेंगराचेंगरीत १८ जणांचा मृत्यू झाला असून अनेक जण घायाळ झाले आहेत. महाकुभाला जाण्यासाठी हिंदू भाविकांमध्ये नेहमीच उत्सुकता असते. त्यामुळे प्रयागराजसह बिहार, उत्तर प्रदेशातील स्थानके आणि आता नवी दिल्ली येथे फलाटांवर गर्दी ओसंडून वाहत आहे. गर्दीचे नियंत्रण करणे कोणत्याही प्रशासनाला सध्या शक्य होत नाही, असे लक्षात येते. चेंगराचेंगरीमुळे मृत्यूचे होणारे तांडव अलीकडच्या काळात ठरावीक कालावधीनंतर घडतच आहे. अशा घटनांना आळा बसणे आवश्यक आहे. क्षमतेपेक्षा अधिक गर्दी झाल्यावर दुर्घटना होणे स्वाभाविकच आहे. अशा घटनांना आवर घालणे काळाची गरज आहे. कोणतेही प्रशासन गर्दीला नियंत्रणात आणू शकत नाही. त्यामुळे लोकांनीच गर्दीच्या ठिकाणी जाणे टाळले तरच अशा घटनांना पूर्णविराम बसेल. महाराष्ट्रातील पंढरपूत तर आषाढीचा भाविकांचा महापुरू लोटतो. विठ्ठलाच्या दर्शनासाठी लाखो भाविक पंढरपूत येतात. पण सर्व काही शिस्तबद्ध असते. चंद्रभागेच्या पात्रात स्नानासाठी लाखो भाविक एकाचवेळी असतात. भाविक रांगेत दर्शन घेतात. पण तिथे चेंगराचेंगरी नसते. लाखो भाविक येऊन विठ्ठलाच्या पंढरीत चेंगराचेंगरी होत नाही, याचे इतर ठिकाणी गर्दी करणाऱ्या भाविकांनी अनुकरण करणे आवश्यक आहे.

सहवासात असताना महिलांना	डॉक्टर टीप्स	विनोद	संदेश	सुविचार
सहवास करण्यापूर्वी काय नको असतं महिलांना हे जाणून घेणं फार महत्त्वाचं आहे. तसं पाहायला गेलं तर प्रत्येक स्त्रीकडे भली मोठी यादीच असणार की आपल्या पार्टनरने वैवाहिक आनंद घेण्यापूर्वी काय कात करू नये. –प्रशांत जाधव मुंबई : सेक्स करण्यापूर्वी काय नको असतं महिलांना हे जाणून घेणं फार महत्त्वाचं आहे. तसं पाहायला गेलं तर प्रत्येक स्त्रीकडे भली मोठी यादीच असणार की आपल्या पार्टनरने सेक्स करण्यापूर्वी काय	काय करू नये. जर तुम्हांलाही जाणून घ्यायचं असेल की काय करू नये तर पुढील काही गोष्टी नेहमी लक्षात ठेवा. २.मोबाईल फोन बंद ठेवा काय आपण सेक्स करताना कधी फोन चालू ठेवता ? तर असं नका करू. जेव्हा आपण आपल्या पार्टनरसोबत असता तेव्हा पूर्णपणे तिलाच सगळा वेळ द्या. उगाचच फोन चालू ठेवल्यास तिचं मन आपल्यावर खटू होण्याची शक्यता आहे.	चांगली कमाई पाहता, मुनाला एखावा मोठया अपहरणकर्त्याकडून ट्रेंनिंग घेऊन या ना!	Nurse: Aapke judwa bete hue hai Sardar: ye toh hona hi tha program hi aise dekhti thi KBC -2 Indian Idol -2 Nach Baliye -2 Great Indian Laughter Challenge -2	एका डोळ्याच्या बदल्यात एक डोळा हे संपूर्ण जग अंध केले. – महात्मा गांधी संस्कृत सुभाषित यथा भूमिलतथा तोयं, यथा वीजं तथाऽमुरः यथा देशस्तथा भाषा, यथा राजा तथा प्रजा अर्थ – भूमी जशी असते तसे पाणी असते. जसे वीज असते तशा प्रकारचा अंकुर असतो, जसा देश असतो तशी भाषा असते आणि जसा राजा वागतो, तसेच आचरण प्रजा करते.

आडवे शब्द

१. म..... जाईच्या पाकळ्यांस, दंव अजून सलतेत गंफ (सुरेश भट)

१०. ङ

११. हजार किलो

१२. मर्यादा, सीमा

१३. वस्ती

१५. वेशीवरचे ठाणे

१६. धपाटा

१७. तापापूर्वीचे अंग मोडून येणे

२१. आई-वडील

२६. सापाची एक विषारी जात

२७. प्रतिष्ठित, मान देण्यास योग्य असा

२९. अटीची भाषा

३०. खुंटी, मेख, चपटे निमुळते लाकूड

३२. कर्ण, कर्णेद्रिय

३३. चांगले वर्तन

३५. नमस्कार

३७. खाणे असो की वाचणे असे हवे!

३९. शरीर

४२. डावा

४४. रसभरीत

४६. रेशमी सोवळे

४७. उगीच, नाहक

४९. हाताला धरून पायी-पायी!

५०. गोंजारणे लाडीगोडी लावणे

५३. लहान, छोटा

५४. निमग्न, गुंग

५५. मनाचा ओढा

५६. हंसासारखा एक पक्षी

५८. सोनपिवळा चाफा

६१. धुंदी, नशा

६२. स्पश्यांनुसार प्रत दाखवणारा शब्द

६४. बोकड

६५. पांगापांग

६६. विविध, पुष्कळ

६८. दुजाभाव

६९. पूर्वाजिन्मातील असल्यास नशीब

७०. रामदासस्वामींचा एक ग्रंथ

७१. मुसलमान

७२. डोळ्यात तेल घालून, खडा (पहारा)

७४. उंटामुळे तंबूतून हटपार झालेला

७५. पिकाखाली नसलेली जमीन

७६. कवेत घेणे

उभे शब्द

१. धनगर

२. चालू कामात अडथळा आणणे याअर्थी वाक्प्रचार

३. टोळभैरवांचे ठाणे

४. तोंडदेखले

५. रम्य, नेत्रसुखद

६. शर्त, पण

७. निबर

८. भोजनाची बासनात गेलेली चांगली योजना

९. सच्छिद्र

१४. तपासणी करणारा

१८. एकरूप, रममाण

१९. मंत्रीमंडळ

२०. आईचा भाऊ

२२. टक, दृष्टी

२३. संगोपन, जपणे

२४. मऊ

२५. मेहरबानी

२८. जेव्हा

३१. अभ्रक आणि गारगोटीसाठी बोलीभाषेतील नाव

३४. गडी माणसे

३६. नारायण जोडला तर दारिद्र्य आणणारी रोकड

३८. जाळणारे, उष्ण

४०. श्रेष्ठ पुरुष

४१. अनाथ, निराश्रित

४२. वाहनांची जा-ये, मालाची ने-आण

४३. अकस्मात, अनपेक्षितरीत्या

४५. नेहमी, अखंड

४६. फूलपुडीत येणारे बिनवासाचे जाड पाकळ्यांचे रंगीत फूल

४८. बतावणी

५१. अस्थिर (संपत्ती)

५२. नाश पावणे

५३. सर्प

५७. उदारहस्ते!

शब्दकोडे समाचार

१			२	३	४		५		६	७		८			९
				१०					११						
१२					१३			१४			१५				
							१६								
	१७	१८		१९		२०				२१	२२		२३	२४	
२५			२६			२७			२८		२९				
३०	३१			३२				३३		३४			३५		३६
	३७		३८			३९	४०					४१			
४२					४३		४४	४५						४६	
४७		४८			४९					५०	५१		५२		
				५३		५४									
५८	५९		६०					६१				६२			
							६३		६४			६५			
६६		६७		६८						६९					
	७०							७१					७२		७३
७४					७५					७६					

कार्तिकी एकादशी - २०२५ दरम्यान ९ अतिरिक्त डबे म्हणजेच २ स्लीपर क्लास कोच आणि ७ सामान्य द्वितीय श्रेणी डबे वाढवण्याचा निर्णय घेतला आहे

विशेष गाड्या धावणार

सोलापूर/प्रतिनिधी : रेल्वेने कार्तिकी एकादशी २०२५ दरम्यान आदिलाबाद-पंढरपूर स्पेशल ट्रेनमध्ये ९ अतिरिक्त डबे म्हणजेच २ स्लीपर क्लास कोच आणि ७ सामान्य द्वितीय श्रेणी डबे वाढवण्याचा निर्णय घेतला आहे

त्याचा तपशील खालीलप्रमाणे :

- ट्रेन क्रमांक ०७६१३ आदिलाबाद-पंढरपूर स्पेशल दिनांक ०४.११.२०२५ रोजी
- ट्रेन क्रमांक ०७६१४ पंढरपूर-आदिलाबाद स्पेशल दिनांक ०५.११.२०२५ रोजी
- सुधारित संरचना: 1AC-III टियर, ४ स्लीपर क्लास, १३ सामान्य द्वितीय श्रेणी आणि २ लगेज कम गार्डच्या ब्रेक व्हॅन. (२० डबे)
- यात्रेकरूंनी कृपया नोंद घ्यावी आणि सुविधेचा लाभ घ्यावा अशी विनंती आहे.

जिल्हा परिषद, पंचायत

समिती निवडणुकीसाठी अंतिम

मतदार यादी प्रसिद्ध

लातूर/प्रतिनिधी : राज्य निवडणूक आयोगाच्या २३ सप्टेंबर, २०२५, १० ऑक्टोबर, २०२५ आणि २७ ऑक्टोबर, २०२५ रोजीच्या आदेशानुसार जिल्हा परिषद व त्याअंतर्गत असलेल्या पंचायत समित्यांच्या सार्वत्रिक निवडणुकीसाठी मतदार यादी तयार करण्याचा कार्यक्रम जाहीर करण्यात आला होता. त्यानुसार लातूर जिल्हा परिषद व त्याअंतर्गत पंचायत समित्यांच्या अगामी सार्वत्रिक निवडणुकीसाठी अंतिम मतदार यादी ३ नोव्हेंबर, २०२५ रोजी प्रसिध्द करण्यात आली आहे.

अंतिम छापील मतदार याद्या संबंधित तहसील कार्यालय येथे माहितीसाठी ठेवण्यात आल्या आहेत. तरी नागरिकांनी या अंतिम याद्यांचे अवलोकन करावे, असे आवाहन उपजिल्हाधिकारी (सामान्य प्रशासन) यांनी केले आहे.

विलासराव देशमुख शासकीय वैद्यकीय

रुग्णालयाचा बाह्यरुग्ण विभाग ५ नोव्हेंबर

रोजी बंद राहणार; ६ नोव्हेंबरपासून

नियमित वेळेप्रमाणे कामकाज सुरु राहणार

लातूर/प्रतिनिधी : गुरुनानक जयंतीनिमित्त शासकीय सुट्टी असल्यामुळे विलासराव देशमुख शासकीय वैद्यकीय रुग्णालयातील बाह्यरुग्ण विभाग बुधवार, ५ नोव्हेंबर, २०२५ रोजी बंद राहील. तसेच गुरुवार, ६ नोव्हेंबर, २०२५ पासून शासकीय सुट्टीच्या दिवशी बाह्यरुग्ण विभाग (ओ.पी.डी.) नियमित वेळेप्रमाणे सुरु राहील, असे विलासराव देशमुख शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालयाचे वैद्यकीय अधीक्षक डॉ. राहुल अंभगे यांनी कळविले आहे. तसेच रुग्णालयाची आपत्कालीन सेवा २४ तास सुरु राहील.

लातूर जिल्हा कोषागार कार्यालयात ६

नोव्हेंबर रोजी निवृत्ती वेतनधारकांची बैठक

लातूर/प्रतिनिधी : जिल्ह्यातील कोषागार कार्यालय यांच्या कार्यालयातून बँकेमार्फत निवृत्तीवेतन घेणाऱ्या निवृत्ती वेतनधारक व कुटुंब निवृत्तीवेतनधारक यांच्या संघटनेची ६ नोव्हेंबर, २०२५ रोजी जिल्हा कोषागार कार्यालय येथे हयात प्रमाणपत्र व निवृत्तीवेतनाविषयक अडीअडचणीबाबत बैठक आयोजित केलेली आहे. तरी लातूर जिल्ह्यातील निवृत्तीवेतनधारक यांच्या राज्य शासकीय संघटनांनी बैठकीस उपस्थित रहावे, असे जिल्हा कोषागार अधिकारी डॉ. उज्वला पाटील यांनी आवाहन केले आहे.

हलगरा-तांबरवाडी पाणंद रस्त्याची दुरुवस्था

निलंगा/प्रतिनिधी : तालुक्यातील हलगरा-तांबरवाडी येथील पाणंद रस्त्यासाठी गेली दहा वर्षांपासून येथील शेतकरी व नागरिकांकडून मागणी केली जात आहे. मात्र संबंधित प्रशासन याकडे कानाडोळा करत शेतकऱ्यांची चेष्टा करत आहेत. सतत झालेल्या अति पावसामुळे या रस्त्याची दुर्दशा झाली असून, शेतकऱ्यांच्या शेतातील राशी व यशागतीचे ट्रॅक्टरही या रस्त्यावरील चिखलात फसू लागले आहेत. अतिवृष्टीमुळे निलंगा तालुक्यातील हलगरा गावच्या पूर्वेकडील हलगरा-तांबरवाडी येथील पाणंद रस्ता वाहतुकीसाठी पूर्ण पणे बंद झाला आहे. हा रस्ता शासनाने कोणत्याही योजनेतून पूर्ण करून द्यावा, अशी मागणी गेली दहा वर्षांपासून या भागातील शेतकरी करीत आहेत. वारंवार संबंधित प्रशासनास निवेदने देऊनही प्रशासन या मागणीला गांभीर्याने घेत नाही. अनेक वेळा शेतकरी आक्रमक होऊन निवडणुकीवर बहिष्कार टाकण्याचा निर्णय घेतला. परंतु स्थानिक व तालुका पातळीवरील कार्यकर्त्यांनी खोटी आश्वासने देऊन मतदान पदरात पाडून घेतले आणि शेतकऱ्यांची घोर निराशा केली. सप्टेंबरमध्ये महिनाभर अतिवृष्टी झाली.

उदगीर रेल्वे स्टेशन प्रवेशद्वार समोरील रिक्शा थांबा हलवला

उदगीर/प्रतिनिधी : उदगीर रेल्वे स्थानकासमोर रिक्शा चालकांच्या वतीने वाहने लावून करण्यात येणार अतिक्रमण सोमवारी रेल्वे पोलिसांनी हटवण्यात आले. स्टेशन समोर असलेला रिक्शा थांबा बाजूला करून वाहतुकीला शिस्त लावण्यात आल्याने प्रवाशांतून समाधान व्यक्त होत आहे.

उदगीर रेल्वे स्टेशनमध्ये प्रवाशांना

सोमवारी (३ नोव्हेंबर) बातमी प्रकाशित केली होती. याची दखल घेत रेल्वे पोलिस प्रशासन परळी व रेल्वे अभियंता बिदर यांनी सोमवारी (३ नोव्हेंबर) उदगीर रेल्वे स्टेशनला धाव घेऊन रेल्वे स्टेशनच्या प्रवेशद्वार समोरील ऑटोरिक्षा थांबा हटवून उदगीर रेल्वे स्टेशन परिसरातील उत्तर दिशेला ऑटोरिक्षा थांबा तयार करण्यासाठी मोजमाप करून दिला आहे.

कारखान्याचे संस्थापक माजी मंत्री मा. दिलीपराव देशमुख यांच्या शुभहस्ते रेणा सहकारी साखर कारखान्याचा ०७ नोव्हेंबर रोजी गळीत हंगाम शुभारंभ

दिलीपनगर निवाडा : रेणापूर येथील रेणा सहकारी साखर कारखान्याचा हंगाम सन २०२५-२६ च्या गळीत हंगामाचा शुभारंभ माजी मंत्री, महाराष्ट्र राज्य तथा कारखान्याचे संस्थापक सहकारमहर्षी मा.श्री.दिलीपरावजी देशमुख साहेब व लातूर जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेचे चेअरमन तथा संचालक मा.श्री. धिरजजी विलासरावजी देशमुख साहेब यांच्या शुभहस्ते व इतर मान्यवरांचे उपस्थितीमध्ये दि ०७ नोव्हेंबर २०२५ रोजी दुपारी ४.०१ या शुभमुहूर्तावर आयोजित करण्यात आला आहे. तत्पुर्वी कारखान्याचे संचालक मा.सौ. व श्री. धनराज गोविंदराव देशमुख या उभयतांच्या शुभहस्ते विधीवत गव्हाण पुजन होणार आहे. तसेच याप्रसंगी

कारखान्याने या हंगामाकरीता नविन खरेदी केलेले १५ हार्वेस्टर मशीनचे व ३० इनफिल्टर मशीनचे पुजन यासोबतच कारखान्याने इथेनॉल

वाहतुकीकरीता खरेदी केलेले नविन ०२ टँकरचे पुजन करण्यात येणार आहे. कारखाना कार्यक्षेत्रात व लगतच्या परिसरात हंगाम २०२४-२५

वृक्ष संवर्धनासाठी चिमुकल्यांनी पुढे यावे- प्रा.शर्मा: आईच्या नावाने वृक्षलागवडकरून संवर्धनाचे आवाहन

लातूर/प्रतिनिधी : पर्यावरण संवर्धनाची जमजागृती करत वसुंधरा प्रतिष्ठानतर्फे एक विद्यार्थी-एक वर्ष-एक वृक्ष’ हा उपक्रम स्वामी विवेकानंद शाळेत राबवण्यात आला. मानवी जीवनातील आईचे महत्त्व अधोरेखित करून विद्यार्थ्यांनी जन्मदात्या आईच्या नावाने एक वृक्ष लावून जगविण्याची प्रतिज्ञा केली. शाळेच्या वतीने प्रत्येक विद्यार्थ्यांना प्रत्येकी एक फळाचे रोप भेट देण्यात आले. वृक्ष लागवड आणि संवर्धनासाठी चिमुकल्यांनी पुढे यावे असे आवाहन यावेळी बोलताना वसुंधरा प्रतिष्ठानचे संस्थापक अध्यक्ष प्रा.योगेश शर्मा यांनी केले.

या उपक्रमाचा उद्देश विद्यार्थ्यांना लहान वयातच पर्यावरण व मातृक्रणाची जाणीव करून देणे हा आहे. प्रतिष्ठानचे संस्थापक अध्यक्ष प्रा. योगेश शर्मा यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना म्हटले की, झाड लावणे ही फक्त एक कृती नसून, ती आपल्या आई प्रती कृतज्ञतेची आणि पृथ्वी प्रती जबाबदारीची भावना आहे.’ कार्यक्रमामाचे प्रास्ताविक मुख्याध्यापक मारुती सूर्यवंशी यांनी केले. त्यांनी शाळेच्या शैक्षणिक उपक्रमांसोबत नैसर्गिक संवर्धनातही विद्यार्थ्यांची सक्रिय सहभागिता राहील, असे

सांगितले. प्राचार्य गोविंद शिंदे यांनी विद्यार्थ्यांना वृक्ष संवर्धनाचे दीर्घकालीन फायदे समजावून सांगितले. या प्रसंगी प्रतिष्ठानचे उपाध्यक्ष रामेश्वर बावळे व सदस्य सुग्रीव कांबळे उपस्थित होते.

शाळेच्या वतीने सर्व विद्यार्थ्यांना फळझाडांची रोपे देण्यात आली. विद्यार्थ्यांनी रोप जपून वाढवल्यास भविष्यात या शाळेच्या प्रांगणात मातृ स्मृती उद्यान उभारण्याचा मानस व्यक्त केला आहे. या झाडाचा पुढील वर्षी जो विद्यार्थी वाढदिवस साजरा करेल, त्या विद्यार्थ्यांना वसुंधरा प्रतिष्ठानतर्फे बक्षीस देऊन गौरविण्यात येणार आहे.

प्रा. प्रेमसागर मुंदडा यांना पीएच.डी. पदवी!

डॉ. पी.टी. पवार यांच्या मार्गदर्शनाखाली संशोधन; अभिनंदनाचा वर्षाव

लातूर/प्रतिनिधी : दयानंद वाणिज्य महाविद्यालयाच्या बीबीए विभागातील सहाय्यक प्राध्यापक प्रा. प्रेमसागर संतोष मुंदडा यांनी शैक्षणिक क्षेत्रात आणखी एक मानाचा तुरा मिरवला आहे. स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेडतर्फे त्यांना प्रतिष्ठेची पीएच.डी. पदवी प्रदान करण्यात आली असून त्यांच्या या उज्वल यशाबद्दल शैक्षणिक व सामाजिक क्षेत्रातून अभिनंदनाचा वर्षाव होत आहे.

प्रा. मुंदडा यांनी “जॉब सॅटिस्फॅक्शन ऑफ सीनियर कॉलेज टीचर्स अँड इट्स इम्पॅक्ट ऑन वर्क लाइफ” या अत्यंत महत्वाच्या व समकालीन विषयावर मार्गदर्शक डॉ. पी.टी. पवार यांच्या सूक्ष्म मार्गदर्शनाखाली सखोल संशोधन पूर्ण केले. व्हायवा परीक्षेसाठी हैद्राबाद

येथील डॉ. नागराज मसागणी यांनी परीक्षक म्हणून उपस्थिती लावली. यावेळी विद्यापीठाच्या वाणिज्य व व्यवस्थापन शाखेचे अधिष्ठाता डॉ. डी.एम. खंदारे, मार्गदर्शक डॉ.पी.टी. पवार यांची प्रमुख उपस्थिती होती. या विशेष यशाबद्दल दयानंद शिक्षण

संस्थेचे अध्यक्ष लक्ष्मीरमण लाहोटी, सचिव रमेश बियाणी, संयुक्त सचिव विशाल लाहोटी, कोषाध्यक्ष संजय बोरा, सदस्य विशाल अग्रवाल, प्राचार्य डॉ. प्रशांत मानीकर, उपप्राचार्य डॉ. गणेश लहाने, आयक्यूएसी समन्वयक डॉ. बाळासाहेब चव्हाण, वाणिज्य विभाग प्रमुख डॉ. मनिषा आष्टेकर, बीसीए विभाग प्रमुख प्रा. शशिकांत स्वामी, बीबीए समन्वयिका डॉ. वैशाली सातपुते, मित्र डॉ. श्रीकांत पंड्या, डॉ. लक्ष्मीकांत सोनी, प्रा. योगेश शर्मा, प्रा. लहू शेंडगे, ऍड. बालाजी म्हेत्रे आदींनी अभिनंदन केले.

आई-वडिलांचे संस्कार, अध्यापकांचा अशिर्वाद यामुळे हे शक्य : डॉ. प्रेमसागर मुंदडा या यशाच्या भावनिक क्षणी डॉ. मुंदडा म्हणाले, “ही पदवी माझ्यासाठी फक्त शैक्षणिक उपलब्धी

मध्ये पाऊस समाधानकारक झाल्यामुळे मोठया प्रमाणावर ऊसाची लागवड झाली आहे. व याहंगामात पाऊस वेळेवर व मोठयाप्रमाणात झाल्यामुळे ऊसाची जोमदार वाढ झालेली आहे त्याचे वेळेवर गाळप करणेच्या दृष्टीकोनातून कारखान्याचे संस्थापक तथा मार्गदर्शक सहकारमहर्षी मा.श्री. दिलीपरावजी देशमुख साहेब यांच्या नियोजना बध्द मार्गदर्शनाखाली कारखाना व्यवस्थापनाने गळीत हंगाम सन २०२५-२६ साठी ७.५१ लाख मे.टन गाळपाचे उद्दिष्ट ठेवलेले असुन त्याप्रमाणे नियोजनबध्द पुर्व तयारी केली असल्यामुळे कारखाना गाळपास सज्ज झालेला आहे यामुळे ऊस उत्पादकांच्या संपुर्ण ऊसाचे गाळप केले जाईल व हंगामात गाळपास

आलेल्या ऊसाला मांजरा परीवाराचे मार्गदर्शक सहकारमहर्षी मा.श्री. दिलीपरावजी देशमुख साहेब यांनी जाहीर केल्याप्रमाणे ऊस दर देण्यात येणार आहे.

तरी कारखान्याच्या गळीत हंगाम शुभारंभ कार्यक्रमास कारखाना कार्यक्षेत्रातील सभासद, ऊस उत्पादक शेतकरी व ऊस तोड वाहतूक ठेकेदार यांनी जास्तीत जास्त संख्येने उपस्थित राहण्याचे व आपला ऊस इतरत्र विल्हेवाट न करत रेणा साखर कारखान्यास जास्तीत जास्त गाळपास देण्याचे आवाहन कारखान्याचे चेअरमन अनंतराव ठाकूर-देशमुख, व्हा चेअरमन प्रविण पाटील,सर्व संचालक मंडळानी व कार्यकारी संचालक बी व्ही मोरे यांनी केले आहे.

महावितरणमधील विद्युत सहायक

पदासाठी प्रतीक्षा यादी जाहीर;

६ व ७ ला कागदपत्रांची तपासणी

लातूर/प्रतिनिधी : महावितरणमध्ये विद्युत सहायक पदासाठी नियमानुसार ५० टक्के मर्यादित १८४७ उमेदवारांची प्रतीक्षा यादी www.mahadiscom.in या अधिकृत संकेतस्थळावर शुक्रवारी (दि. ३१) जाहीर करण्यात आली आहे. या सर्व उमेदवारांच्या मूळ कागदपत्रांची व प्रमाणपत्रांची पडताळणी त्यांना वर्ग केलेल्या परिमंडल कार्यालयांमध्ये दि. ६ व ७ नोव्हेंबरला करण्यात येणार आहे.

महावितरणने जाहिरात क्र. ०६/२०२३ अन्वये ५ हजार ३८१ विद्युत सहायक पदासाठी दि. २० ते २२ मे दरम्यान ऑनलाइन क्षमता चाचणी घेतली होती. त्यानंतर उमेदवारांची निवड यादी व त्यांना वर्ग केलेल्या परिमंडलांची यादी जाहीर करण्यात आली. या सर्व उमेदवारांच्या ऑनलाइन अर्जांमधील नोंदी, अर्हता, कागदपत्रे व प्रमाणपत्रांची छाननी व पडताळणी संबंधित परिमंडल कार्यालयांमध्ये दि. २० ते २२ ऑगस्ट व दि. ९ व १० सप्टेंबर दरम्यान पाच दिवसांत करण्यात आली.

निवड यादीतील उमेदवारांच्या प्रवर्गनिहाय व समांतर आरक्षणनिहाय अपात्रता, गैरहजर व इतर कारणांचा विचार करून कंपनी नियमानुसार जाहिरात केलेल्या पदाच्या ५० टक्के मर्यादितपैव दि. ३१ ऑक्टोबरला प्रतीक्षा यादी जाहीर करण्यात आली आहे. तथापि दिव्यांग प्रवर्गांची निवड प्रक्रिया पुढील आदेशापर्यंत ‘परिस्थिती जैसे थे’ ठेवण्याचा आदेश दि. १०/९/२०२५

ला दिव्यांग कल्याण आयुक्त यांनी दिला आहे. त्यानुसार या प्रतीक्षा यादीमध्ये दिव्यांग प्रवर्ग वगळण्यात आला आहे.

विद्युत सहायक पदाच्या प्रतीक्षा यादीतील उमेदवारांच्या ऑनलाइन अर्जांमधील नोंदी, अर्हता, कागदपत्रे व प्रमाणपत्रांची छाननी व पडताळणी त्यांना वर्ग केलेल्या संबंधित परिमंडल कार्यालयांमध्ये येत्या दि. ६ व ७ नोव्हेंबरला होणार आहे. या दोन्ही दिवशी संबंधित परिमंडलांमध्ये सकाळी १० वाजता मूळ कागदपत्रांची पडताळणी सुरू होईल. नमूद दिवशी काही कारणास्तव पडताळणी पूर्ण झाली नाहीतर दुसऱ्या दिवशी करण्यात येईल. तथापि, सर्व मूळ कागदपत्रे व प्रमाणपत्रांसह संबंधित उमेदवारांनी स्वतः हजर राहणे आवश्यक आहे.

जे उमेदवार कागदपत्रे पडताळणीसाठी हजर राहणार नाही त्यांची निवड रद्द समजली जाईल व भविष्यात त्यांच्याशी कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही असे महावितरणकडून स्पष्ट करण्यात आले आहे. मूळ कागदपत्रे, प्रमाणपत्रांच्या छाननी व पडताळणीमध्ये जे उमेदवार पात्र होतील त्यांच्या नियुक्तीबाबत संबंधित परिमंडलांमध्ये पुढील कार्यवाही करण्यात येईल. याबाबतची संपूर्ण माहिती व प्रतीक्षा यादी महावितरणच्या www.mahadiscom.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.

नाही; ही माझ्या आई-वडिलांच्या कष्टांची, विश्वासाची आणि माझ्या गुरूंच्या प्रेरणेची शिंदोरी आहे. कुटुंबाची साथ, विद्यार्थ्यांचा प्रेम व सहकाऱ्यांचे मार्गदर्शन नसते तर हे शक्य झाले नसते. शिक्षण हे माझे ध्येय असून भविष्यात अधिकाधिक

विद्यार्थ्यांच्या जीवनात सकारात्मक बदल घडवण्याचा माझा प्रयत्न राहील. या यशात वडील संतोषकुमारजी, आई मंगल, मोठा भाऊ विद्यासागर, भाभी दीपिका, पत्नी वैशाली यांचा मोठा वाटा असल्याची प्रांजळ भावना यावेळी डॉ. मुंदडा यांनी व्यक्त केली.

प्रो. जडे यांचे खबरी शिक्के

कॉम्प्युटर नॉयलॉन खबर असलेले

टिकाऊ खबरी शिक्के

तयार करून मिळतील.

शाखा १.

जडे-भारत प्रिंटिंग प्रेस, मेनरोड, लातूर

शाखा २.

जडेऑफसेट प्रिंटर्स, मित्र नगर, लातूर

संपर्क: (०२३८२) २४२६०८, २४५४०९

